

Brodík

MĚSÍČNÍK OBCE

BOROVNICE

12

Prosinec 2007

Vážení občané obce Borovnice,

právě držíte v rukou poslední číslo zpravodaje Brodík v tomto roce. Brodík dostáváte pravidelně do svých schránek již pátým rokem a za tu dobu se pro některé z Vás stal téměř nepostradatelným. Za tyto roky prodělal mnoho změn, které vedly vždy k lepšímu. Když zavzpomínám na jeho začátky, tou největší změnou byla asi jeho současná podoba. Pevně doufám, že ho budete pozorně číst i nadále a bude pro Vás stále nepostradatelným „informátorem“ obce.

K nastávajícím svátkům Vánoc bych Vám všem ráda popřála mnoho štěstí, zdraví, klidu a spokojenosti, příjemné chvíle strávené u rozsvíceného vánočního stromčku a do toho dalšího roku rovněž mnoho štěstí a úspěchů. Vykročte tou správnou nohou!

Barbora Čermáková

Vážení občané obce Borovnice.

Měsíc prosinec nám dává na každém kroku znát, že se blíží jedno z nejkrásnějších ročních období – „Vánoce“ a bezprostředně s nimi i závěr roku.

Vánoce by nás všechny měly naladit do úsměvů a pohody. A já Vám přeji, aby se tato pohoda, doplněna úsměvem, dostavila do každé rodiny, do každé chalupy, do celé obce Borovnice.

Užijte si prosím toto sváteční období v klidu a míru v rodinném štěstí a prosím nezapomeňte na ty občany, kteří zůstávají sami a z různých příčin nemohou tento sváteční čas prožít se svými blízkými.

Závěr roku nás vždy přinutí k ohlédnutí a vyhodnocení vykonaného nebo nedokončeného. Ať už pro Vás skončil rok s pozitivním výsledkem, nebo se Vám nepodařilo uskutečnit Vaše předsevzetí, je vždy důležité hodnotit naše činy s pokorou a střízlivostí. Silvestrem nic nekončí a následující rok nám může přinést mnohé očekávání a mnohé úspěchy.

Já Vám, vážení občané, přeji:

- aby ten následující rok Vám přinesl samé pozitivní zprávy,
- aby jste byli po celý rok zdraví,
- aby ti, co nesou tíhu zodpovědnosti za rodiny, firmy a celou společnost, měli dostatek síly k výkonu přidělené práce,
- aby bylo v naší obci, regionu, státu a na celé zeměkouli lidsky příjemné a zdravé klima,
- aby ti co se milují měli tohoto citu vrchovatě a ti co tento cit ještě nepoznali, ať přijde v té nejčistší formě.

Přeji Vám, všem občanům obce Borovnice, krásné, šťastné a veselé vánoce. Do nového roku mnoho trvalého zdraví, štěstí a rodinné pohody, stále a dobře a spravedlivě ohodnocené zaměstnání.

Karel Urbanec

Z veřejného zasedání zastupitelstva

Veřejné zasedání se konalo 29. listopadu v Přestavlkách v pohostinství U Medvěda od 18:00 hodin. Přítomno bylo 6 členů zastupitelstva (z devíti, jeden člen OZ omluven) a 6 občanů obce Borovnice, zasedání bylo usnášení schopné.

1. Současný stav rozpočtu k 31.10.2007:

PŘÍJEM: schválený rozpočet 2.828.660.-Kč, skutečnost 4.393.163.-Kč 155%.

VÝDAJ: schválený rozpočet 2.560.660.-Kč, skutečnost 2.487.941.-Kč 97%.

Na běžném účtu obce borovnice je hotovost 880.000.-Kč.

2. Rozpočet na rok 2008:

Zastupitelstvo obce Borovnice schválilo rozpočet na r.2008 jako vyrovnaný:

Příjem: 3.055.000.-Kč

Výdaj: 3.055.000.-Kč

Výdaje podle jednotlivých paragrafů a kapitol budou rozpočtovány podle skutečnosti r.2007 upravené na výdajovou část schváleného rozpočtu. Případné dotace a ostatní změny mohou být upraveny rozpočtovým opatřením na veřejném zasedání OZ.

Hlasování: PRO hlasovalo 6 přítomných zastupitelů, tj. 100%.

3. Změna územního plánu

Obecní zastupitelstvo schválilo změnu územního plánu na r.2008. Hlavním důvodem změny je nutnost provedení změn v části Borovnice (vodovod) a v části obce Rájec (nová bytová zástavba).

Hlasování: PRO hlasovalo 6 přítomných zastupitelů, tj.100%.

4. Vyhláška o místních poplatcích

Zastupitelstvo schválilo novou vyhlášku o místních poplatcích. Vyhláška na území Obce Borovnice řeší tyto poplatky: ze psů, z užívání veřejného prostranství, ze vstupného, za shromažďování komunálního odpadu. Kompletní text vyhlášky byl vyvěšen na úředních deskách a je k dispozici v úřadovně Obce.

Změna:

Poplatek ze psů za jednoho psa 50,- Kč a každého dalšího 100,- Kč, důchodci 30,- Kč a za každého dalšího 100,- Kč.

Hlasování: PRO hlasovalo 6 přítomných zastupitelů, tj.100%.

5. Žádosti občanů

Zastupitelstvo schválilo žádost občanů sl. Kateřiny Dostálové a pana Vojtěcha Květoně o odkoupení stavební parcely v části obce Rájec k.ú. Rájec o výměře 1200m².

Hlasování: PRO hlasovalo 6 přítomných zastupitelů, tj.100%.

Karel Urbanec

Poděkování

Vážení občané obce Borovnice.

Chtěl bych v tomto bloku děkování a přání poděkovat všem, kteří trvale a nezištně pomáhají obci řešit obecní předsevzetí:

- udržovat krajinu a veřejnou zeleň,
- organizovat společné programy v oblasti sportu, kultury a jiných společenských aktivitách,
- opravovat a udržovat veřejnou infrastrukturu a veškerý obecní majetek.

Děkuji všem, kteří nezapomínají na naše seniory a všímají si všech potřeb v oblasti sociálního zabezpečení.

Děkuji všem občanům, kteří nejsou lhostejní k životu v naší společné obci Borovnici a svým postojem dávají jasně najevo svůj podíl zodpovědnosti.

Velmi si takových občanů vážím. Děkuji.

Karel Urbanec
starosta obce

ZA PŘÍSPĚVKY DO VEŘEJNÉ SBÍRKY

Dne 30. listopadu 2007 byla ukončena "Veřejná sbírka Homol", organizovaná obcí Borovnice, zastoupená starostou obce Karlem Urbancem, pod záštitou duchovní správy Vamberk, zastoupené Ing. Jiřím Márou.

Sbírka byla organizována jednak převodem finančních příspěvků na speciální účet farnosti a dále prostřednictvím Sběrací listiny. Jsem velmi rád, že vám dnes můžu sdělit výsledek sbírky:

- Na speciální účet bylo převedeno 94.652.050.-Kč.
- Na Sběrací listinu bylo zapsáno 18 dárců a finanční částka 9.700.-Kč.
- Na Veřejnou sbírku Homol bylo vybráno celkem: 104.352,50Kč

Chtěl bych touto formou co nejsrdečněji poděkovat všem dárcům finančních příspěvků, kteří svým postojem dali významným způsobem najevo, jakou hodnotu a význam má pro tento region poutní místo Homol.

Ještě jednou dík.

Za obec Borovnici
Karel Urbanec, starosta obce

ZA OBCHODNÍ ČINNOST V PŘESTAVLKÁCH

Dne 30. listopadu 2007 ukončila svou dvouletou nájemní smlouvu v obchodě potravin Přestavky paní Leona Koterová.

Chtěl bych jí za její obětavou práci a službu pro nás, občany Přestavlk a okolí, poděkovat. Věřím, že i pro ní samou to byla velká životní zkušenost a i když tato služba nepřináší mnoho osobního prospěchu a nezaručuje výrazný finanční efekt, který podnikatel očekává, zhostila se této služby se ctí.

Paní Koterová, ještě jednou dík za vaši trpělivost, ochotu a službu. Vaše další životní etapa je lemována očekávaným mateřstvím. Dovolte mi i v této příležitosti popřát vám a celé vaší rodině hodně zdraví, štěstí a rodinné pohody.

Za obec Borovnici
Karel Urbanec, starosta obce

Situace prodejen smíšeného zboží v obci

Jak jste již byli informováni v minulých číslech zpravodaje, v **Borovnici** končí prodej smíšeného zboží. Starosta obce vyjednal občanům alternativu v podobě pojiždné prodejny. Prodejna do Borovnice bude přijíždět v úterý a ve čtvrtek v 10:00 hodin. Prosíme zájemce, aby si s provozovatelem vyjednali zboží, které chtějí dovážet a další podrobnosti nákupu.

Od 3. prosince rozběhl v **přestavlké prodejně** po dobu tří měsíců zkušební provoz vietnamský obchodník. Podle ekonomiky obchodu se prodejce rozhodne, zda v provozu bude pokračovat či ne. Žádáme proto všechny občany o snahu pultový prodej co nejvíce využít.

Starosta obce se snažil řešit nastalou situaci s Orlickým konzumem a v Borovnici znovu obchodní činnost obnovit. Firma má však svá pravidla pro svůj prodej. Na rozhodnutí Konzumu se zatím stále čeká.

Spolupráce s Městskou policií?

Starosta obce Karel Urbanec spolu s dalšími zástupci okolních obcí se v minulém měsíci účastnil schůzky s Městskou policií v Kostelci nad Orlicí. Projednávaným tématem byla spolupráce se strážníky, kteří by v naší a dalších sousedních obcích prováděli pravidelný dozor. Současný stav kostelecké policie je 9 strážníků, kteří slouží městu Kostelec a jsou 100% vytíženi. Pokud by obce chtěly, aby se policejní hlídky prováděly i zde, bylo by zapotřebí přijmout další dva strážníky, zakoupit další služební automobil, kterým by k nám dojížděli a z obecního rozpočtu by obce musely uvolnit půl milionu korun na roční plat každého z nich. Velitel policie Petr Černohorský přislíbil, že vypracuje celkový rozpočet na jednoho strážníka (včetně potřeb, výškolení, vyzbrojení) a obci ho zašle. (Do této doby zatím není obci částka známa). Velitel rovněž obec požádal, aby vyslovila svou představu o činnosti strážníka. Mohli by například dohlížet nad dopravním omezením mezi Borovnicí a Rájčí, kde je zákaz vjezdu nákladním automobilům a přesto zde tyto vozidla projíždí. V celé věci, která je zatím v jednání, se nabízí otázka, proč si platit Městskou policii, když toto celé je práce povinnost policie státní.

Silnice na Kostelec by se mohla dočkat opravy

Všichni víme, že dojet z naší obce do Kostelce nás mnohdy stojí značné úsilí. Silnice je samá díra a nám mnohdy nezbývá, než mezi nimi kličkovat jako zajíc. V roce 2008 by však mohlo dojít k její opravě. Ne však ke kompletní rekonstrukci, kterou by si zasloužila. Nejvíce poškozená místa na komunikaci by měla být odfrézována a znovu vyasfaltována živíchnou vrstvou. Méně postižená místa by měla být zřejmě opravena tradičním „záplatováním“. U rájeckého rybníku Pěnovatý by mělo být umístěno bezpečnostní svodidlo. Bohužel, oprava silnic druhé třídy je v kompetenci krajských úřadů a jelikož nespadáme do kvasinské zóny, kde se téměř všechny komunikace opravují, nedojde ani k rozšíření některých úseků, ani ke zmírnění zatáček.

Údržba komunikací v zimním období

Jelikož obec nemá vlastního zaměstnance, v zimě se o prohrnování sněhu na obecních komunikacích postará ZOPOS a.s. Přestavky, který bude prohrnovat v ranních hodinách. Chodníky v obcích si musí občané prohnout sami. Obec jim k této činnosti nabízí k zapůjčení potřebnou mechanizaci (malý traktůrek). Bohužel, mechanizaci je nutné do každé části obce převést (není možné s ní přejíždět). V roce 2008 se uvažuje o koupi dalšího podobného zařízení a prostředku, který umožní právě jeho převoz.

Památka bude opravena

Dne 15. prosince se bude provádět oprava sochy sv. Jana Nepomuckého v Borovnici. Na opravu jde část financí z projektu na revitalizaci návsi. Opravu provede akademický sochař Jan Vých a bude se týkat pěti odcizených pískovcových prvků (koule s pětícípou hvězdou). Oprava by měla být provedena tak, že k dalšímu odcizení by nemělo dojít.

Další informace

Rozpis služeb stomatologické služby

Stomatologická lékařská služba první pomoci okresu Rychnov nad Kněžnou má ordinace hodiny v sobotu, neděli a o svátcích od 8 do 12 hodin.

8.12.	MUDr. Jana Tancurinová	Poliklinika, Jiráskova 1389, Rychnov nad Kněžnou	494 515 697
9.12.	MUDr. Libuše Tomanová	Poliklinika, Mírové nám. 88, Týniště nad Orlicí	494 542 102
15.12.	MUDr. Věra Tůmová	J. Pitry 344, Opočno	494 667 154
16.12.	MUDr. Hana Vavříčková	Poliklinika, Mírové nám. 88, Týniště nad Orlicí	494 371 782
22.12.	MUDr. Renata Veselská	Poliklinika, Mírové nám. 88, Týniště nad Orlicí	494 371 781
23.12.	MUDr. Marie Vyčítalová	Dr. Lützova 244, Vamberk	494 541 757
24.12.	MUDr. Jiří Zdeňka	Kvasinská 129, Solnice	494 596 732
25.12.	MUDr. František Bahník	Třebízského 799, Kostelec nad Orlicí	494 323 152
26.12.	MUDr. Růžena Benešová	Tyršova 461, Dobruška	494 622 040
29.12.	MUDr. Jan Beránek	Komenského 828, Týniště nad Orlicí	494 371 088
30.12.	MUDr. Lucie Beránková	Poliklinika, Mírové nám. 88, Týniště nad Orlicí	494 371 783
1.1.	MUDr. Marie Čapková	Komenského 366, Doudleby nad Orlicí	494 383 417

Zástupci zahraniční Mas přijeli k nám

Ke konci měsíce listopadu k nám zavítali zástupci MAS ze Slovenska – oblast Košic a z Rakouska – oblast Tyrolska. Zástupci mimo jiné navštívili rekonstruovaný sál na Vrbici, výrobnu uzenin ve Chlenech a v neděli se účastnili mše svaté na Homoli. Všichni byli mile překvapeni prostředím a podobou zdejších obcí. Z této návštěvy vyplynula spousta styčných bodů a možností vzájemné spolupráce a propojení. Již nyní se připravují projekty, které by spoluprací umožnily. Podnikatelé i organizace by měli Místní akční skupině (MAS) věnovat pozornost a především brát v úvahu, že MAS chce vstoupit do takzvaného velkého Leaderu, kde bude možné získat ještě větší finance a prostředky.

Společenská kronika

Životní jubilea

V měsíci prosinci oslaví své životní jubileum

60 let paní **Vladimíra Slaninová** z Borovnice

82 let paní **Marie Diblíková** z Homole

88 let paní **Antonie Podstávková** z Borovnice

Přejeme všechno nejlepší, hodně štěstí, zdraví a pohody do dalších let.

Poslední sbohem

V měsíci listopadu nás navždy opustili pan **Václav Mišák** z Borovnice a paní **Marie Svobodová** z Přestavlk.

Upřímnou soustrast.

Kdy na Homol...

Mše na Homoli

Mše na Homoli se v měsíci listopadu konají v těchto dnech:

9. prosince 2007 **MŠE SVATÁ**

od 14:30 hod.

23. prosince 2007 **MŠE SVATÁ**

od 14:30 hod.

Jelikož je zimní období, proběhnou pouze v případě příznivého počasí.

Kalendář kulturních akcí

1.11. - 31.12.	Kostelec n.Orl. - knihovna	VÝSTAVA ILUSTRACÍ PAVLA ČECHA
Výstava brněnského výtvarníka a komiksového kreslíře.	
7.12.	Kostelec n.Orl. - kino	CHUŤ LÁSKY
Romantické drama ukazuje všechny možné varianty a formy lásky... Film USA.	19:00
7. - 8.12.	Choceň - kino Máj	POSLEDNÍ VLAK
Válečný film od režiséra Stalingradu. Německo-český film v české verzi.	20:00
8.12.	<u>OBEC BOROVNICE</u>	VÁNOČNÍ NÁVŠTĚVA DO PRAHY
Obec Borovnice pořádá další zájezd pro občany obce, tentokrát na tradiční Vánoční trhy s prohlídkou centra Prahy.	8:00
8.12.	Potštejn - zámek	VÁNOČNÍ KONCERT X-TET RYCHNOV N.KN.
Adventní koncert pěveckého sboru X-tet na nádvoří zámku	17:00
8.12.	Skořenice - RoXet Club	MIKULÁŠSKÁ EREKTUS PARTY & TATTOOS
Mikuláš, Čert, Anděl, a domeček. Kdo z vás hodný byl, nemusí „depku“ mít, že by si ho v pytli odnesli... K tomu na vás čeká již známé tetování formou Airbrushe a spousta hezkých motivů tak na těle pak chvíli nosit můžete...	21:00
9.12.	Kostelec n.Orl. - SK Rabštejn	BENEFIČNÍ KONCERT "DĚTEM"
Občanské sdružení Šťastný domov ve spolupráci se Svazem postižených civilizačními chorobami, ZO Kostelec nad Orlicí pořádají benefiční koncert s Nadací Divoké husy "DĚTEM". Vystoupí skupina GEMMA ze Sopotnice. Vstupné je dobrovolné, výtěžek koncertu bude použit na provoz arteterapeutických výtvarných dílen pro děti z pěstounských rodin a pro děti s handicapem.	15:00
9.12.	Choceň - kino Máj	LEKCE FAUST
Tragický příběh doktora Fausta. Český film.	Klubový film 20:00
10. - 11.12.	Choceň - kino Máj	INVAZE
Nikomu nevěř, neprojevuj emoce, neusni. Film USA.	(12 let) 20:00
11. - 12.12.	Choceň - kino Máj	RATATOUILLE
Komedie pro skutečně fajnšmekry. Film USA v české verzi.	17:30
12.12.	Kostelec n.Orl. - ZUŠ	VÝSTAVA BETLÉMŮ
Výstava prací žáků výtvarného oboru v prostorech Základní umělecké školy F. I. Tůmy Kostelec nad Orlicí.	
12.12.	Choceň - kino Máj	PROBUZENÍ TMY
Jen on se může postavit temnotě a zachránit svět. Film USA.	20:00
13.12.	Kostelec n.Orl. - ZUŠ	VÁNOČNÍ KONCERT PRO VEŘEJNOST
Pořádá Základní umělecká škola F. I. Tůmy Kostelec n. Orl.	17:00

- 13.12. Rychnov n.Kn. - knihovna **HISTORIE KRÁLICKÝCH BETLÉMŮ** 18:00
Předvánoční projekce fotografií a vyprávění Ing. Vladimíra Homolky. Na kytaru hraje a zpěvem doprovází Jarda Čížek.
14. - 30.12. Rychnov n.Kn. - SC **REGIONÁLNÍ VÝSTAVA BETLÉMŮ ORLICKÝCH HOR**
Tradiční výstava (XI. ročník), která se stala prezentací stovek betlémů ze sbírek muzeí východních Čech, z kostelů, od soukromých sběratelů a současných tvůrců. Doprovodné akce: koncerty vánoční hudby a poezie ve výst. prostorách.
- 14.12. Kostelec n.Orl. - kino **SAW 4** (15 let) 19:00
Pokračování oblíbené hororové série si co do krvavosti nezádá se svými předchůdci. Ve čtvrtém díle je hádankář Jigsaw po smrti, stejně jako jeho pomocnice Amanda. I přes to ale detektiv vyšetřující jejich případ padne do léčky a má pouze hodinu a půl na její překonání... Horor USA.
- 14.12. Choceň - kino Máj **POKOJ 1408** (15 let) 20:00
Nikdo nepřežil déle než hodinu... Film USA.
- 14.12. Doudleby n.O. - TJ Velešov **BLADEX** 20:00
Živá hudební produkce...
- 15.12. **PŘESTAVKY** **ŠIPKOVÝ TURNAJ** 12:30
Tradiční předvánoční šipkový turnaj o hodnotné ceny.
- 15.12. Potštejn - zámek **ADVENTNÍ KONCERT SARABANDA** 17:00
Adventní koncert dětského flétnového sboru Sarabanda z Rychnova n. Kn. na nádvoří zámku.
- 15.12. Skořenice - RoXet Club **KAMIKAZE TANEČNÍ LIGA PARTY** 21:00
DJ Babka přiváží opět dárky od Universal Music za 20.000,- a k tomu čekají dárky od Kamikaze energy drink a T-Mobile.
15. - 16.12. Rychnov n.Kn. - zámek **ADVENTNÍ TRHY** 9:00 - 16:30
V prostorách 1. nádvoří kolowratského zámku se konají 2. rychnovské zámecké adventní trhy s tradičními řemesly a doprovodnými programy dětských souborů MŠ, ZŠ, ZUŠ...
15. - 16.12. Choceň - kino Máj **CRASH ROAD** 20:00
Komedie o lásce, naději a boji s osudem. Příběh rebelky, která hledá dobré lidi. Český film.
- 16.12. Kostelec n.Orl. - SK Rabštejn **VÁNOČNÍ KONCERT VÁCLAVA HYBŠE** 19:30
Vystoupí sólisté: Nad'a Urbánková - hlavní host večera, Gabriela Urbánková a Nikoleta Spalasová - zpěv, Jan Šmikmátor - zpěv a konferenciér, Dana Wichterlová - hboj...
- 17.12. Rychnov n.Kn. - kino **KONCERT: OBOROH** 19:30
Předvánoční rozjímání. Vstupné 80,- Kč.
- 20.12. Kostelec n.Orl. - kino **MEZI NEPŘÁTELI** (15 let) 19:00
Válečné drama z vyprahlého Alžírska 50.let se vrací ke konfliktu, s nímž se Francie vyrovnává dodnes. Drama Francie.
- 22.12. Skořenice - RoXet Club **FAJN RADIO LIFE & POSLEDNÍ PŘEDVÁNOČNÍ** 21:00
Jirka Vondra & Lukáš Mercl (FRL) & Aleš Daněk (X-Group), nějaké dárky z rádia budou a nějaké soutěže podnikneme...
- 25.12. Doudleby n.O. - TJ Velešov **STARÉ PECKY A FLÁKY** 20:00
Reprodukováná hudba - samé staré dobré rockové hity...

- 25.12. Skořenice - RoXet Club **PRAVÁ ŠTĚPÁNSKÁ** 21:00
Přijďte se pochlubit, co Ježura naježil, Štěpána pořádně oslatvit, o trochu toho cukroví, co za žebřiny nenatlačíte, se s kamarády podělit a pořádně to roztočit. Zopákneme si pár singlů, co hitparádám letos vévodili a pořádně zapaříme...
25. - 26.12. Choceň - kino Máj **SUPERBAD** (15 let) 20:00
Jak si rozdělát roštěnku. Český film.
- 26.12. Kostelec n.Orl. - kino **ZBOUCHNUTÁ** (15 let) 19:00
O nechtěném početí se dá natočit i romantická komedie, stačí si jen nebrat žádné servítky... Komedie sice jadrná, ale nikdy vulgární. A vážně po čertech vtipná... Komedie USA.
27. - 28.12. Choceň - kino Máj **MEDVÍDEK** (12 let) 20:00
Vyprávění skutečných příběhů skutečných lidí. Český film.
- 28.12. Potštejn - zámek **VÁNOČNÍ KONCERT VIOLA D'AMORE** 19:00
Vánoční koncert komorního dua VIOLA D'AMORE v Mramorovém sále zámku.
- 29.12. Skořenice - RoXet Club **SILVESTR V ROXETU** 21:00
Silvestr buší na dveře a nic s tím neuděláme. A jelikož se stále něco mění, inovuje, restrukturalizuje, rozhodlo se tak nějak, že si uděláme „Silvestra“ už v sobotu o dva dny dříve. A pojmem to na „vostro“: Aleš Daněk & Michal Pácalt, půlnoční přípitek & ohňostroj, občerstvení, pokus o velkou společnou fotku, soutěže a tombola o hodnotné ceny...
29. - 30.12. Choceň - kino Máj **VÁŠEŇ A CIT** (12 let) 20:00
Stala se ženou... Stala se legendou... Koprodukční film.
- 31.12. Kostelec n.Orl. - Sokolovna **SILVESTROVSKÝ BĚH - XX. ROČNÍK** 14:00
Pořádá TJ Sokol Kostelec n. Orl., délka trati: 6 km, prezentace: od 13 hodin v klubovně TJ, kategorie: 4 mužské a 2 ženské. Startovné: 30 Kč, ceny: 1. - 3. místo v každé kategorii, občerstvení v cíli závodu, vyhlášení vítězů od 15 hod.
- 31.12. **PŘESTAVKY** **SILVESTR**
Blíží informace budou upřesněny na plakátech.
- 1.1.2008 Kostelec n.Orl. - náměstí **NOVOROČNÍ VYCHÁZKA LÍPOVOU STRÁNÍ** 13:30
Sraz na Palackého náměstí u kašny v Kostelci nad Orlicí. Trasa pěšího výletu: Vyšehrad, Černý kříž, Slavětina, pomníček Erbenky, Nová Erbenka, Seykorova studánka, Mandlovní mlýn, koupaliště. Pěší trasa cca 6 km.
- 1.1.2008 Kostelec n.Orl. - náměstí **NOVOROČNÍ OHŇOSTROJ** 18:00
Pořádá Město Kostelec nad Orlicí.
- 5.1.2008 Kostelec n.Orl. - SK Rabštejn **DIVADLO: ASTEROID BEJČEK** 19:30
Královéhradecká kávová společnost herců na volné noze SAMOHANA uvádí zbrusu novou nebeskou komedii Josefa Tejkla. V jímavé grotesce z královéhradecké hvězdárny se feministicky čepýří Jana Portyková, Monika Fejglová, mužně do černé tlamy vesmíru hledí Jan Bílek, Josef Tejkl, kozelce metá, karamboly hasí a překáží Jaroslav Pokorný, hudbu sfér vyluzuje a kostmi rytmičky chrastí Martin Bruner

V knihovně se lepilo a zdobilo

Tvořivé odpoledne v přestavlké knihovně se rozhodla dne 24. listopadu uspořádat paní Hana Řiřačová z Přestavlk. Bohužel došlo k chybě při tisku minulého čísla zpravodaje a pozvánka na tuto akci nebyla vytištěna. To se odrazilo i na malé návštěvnosti. Vyzkoušet si ubrouskovou techniku přišlo pouze několik žen a dětí z Rájce. Celé odpoledne, které v knihovně strávily, zde ubrousky polepovaly květináče, vázy a kachlíky. Před jejich očima tu vznikaly nádherné výtvořky, na které jejich zhotovitelky byly patřičně hrdé. Jelikož ostatní zájemci nemohli z důvodu neinformovanosti přijít, podobná tvořivá dílna bude zcela jistě ještě opakována.

Jako tvůrce Brodíka se velice omlouvám za nedopatření, kterým se mi podařilo vynechat informaci o této akci v minulém čísle. Potřeboval jsem nejprve vložit jiné informace o zájezdech obce, které jsem měl v podkladech až za touto akcí. Poté jsem se ale zapomněl vrátit zpět a vložit i tuto akci. Omlouvám se nejen organizátorce akce, ale také občanům, kteří by měli zájem se zúčastnit. Za dobu mého působení v Brodíku jsem snad mnoho chyb neudělal, tato však byla asi nejvážnější. Petr Kotera

Rozsvícení vánočních stromů

První adventní neděle v **Přestavlkách** (a nejen tam, jak se dočtete dále) patří od loňského roku "Slavnostnímu rozsvícení vánočního stromu" (oproti předchozím letům, kdy rozsvícení vánoční výzdoby stromů v obci nebylo doprovázeno žádnými společenskými či kulturními programy). Druhý ročník této nové tradice, kterou v loňském roce úspěšně nastartovala paní Hana Říčařová, zpočátku provázely problémy se zajištěním programu. Jelikož paní Říčařová byla v době

této akce hospitalizována v nemocnici, rozhodli jsme se se starostou obce p. Urbancem pro zajištění náhradního programu. Po úvodním slovu pana starosty se představily se svým pásmem básniček na téma advent a Vánoce děti z Mateřské školy ve Chlenech, které toto představení absolvovaly o den dříve také na Vrbici. Díky připravenosti dětí na takovouto akci a ochotě paní učitelky a dětí k dalšímu představení u nás (a také rodičů dětí k jejich dopravě), podařilo se tento večer takto obo-

hatit. Patří jim za to velký dík. Dětem byly rozdány dárkové balíčky s pamlsky a pan starosta od dětí obdržel ručně vyrobený papírový stromeček s hvězdnou oblohou v pozadí. Po dobu konání akce bylo zajištěno občerstvení v podobě punče, čaje (který pro nás ochotně v neděli odpoledne uvařili v jídelně Zoposu, za což také velmi děkujeme) a vánočního cukroví. Samozřejmě nemohly chybět ani koledy, které po celou dobu hrály z reproduktorů. Zájem občanů byl velký, což nás potěšilo.

Doufáme a věříme, že se akce všem líbila a že se v hojném počtu sejdem i s Hankou Říčařovou opět jako organizátorkou i v příštích letech.

Petr Kotera

ROZSVĚCENÍ VÁNOČNÍHO STROMEČKU V RÁJCI

První advent spojený s rozsvěcením vánočního stromečku se slavil v každé části naší obce. V **Rájci** si místní děti (pokračovatelé zdejšího divadelního spolku Floriánek) připravily vystoupení z pohádky o Boudě – budce, všem připomněly co je advent, přednesly několik básniček a došlo i na zpívání koled. Poté se rozléval čaj s rumem, svařák a podávalo se sladké i slané občerstvení.

Vepřové hody v Borovnici

V sobotu 17. listopadu 2007 se konaly od 10:00 hod. v Borovnici čtvrté vepřové hody. Přinášíme Vám několik fotografií z této již tradiční akce.

Starší řezník v akci

První ochutnávka

Školení mladého nástupce

Toto auto nás překvapilo

Pod dozorem Českého rozhlasu

První návštěvníci

Jak a kdy vlastně začaly Vánoce?

Úvodem musím říci, že původně jsem hledal pouze informace o starých zvycích, obyčejích, receptech apod., narazil jsem ovšem i na další zajímavé informace o vzniku a historii těchto svátků (a to i před Kristem), které jsem se rozhodl Vám v tomto speciálním vánočním bloku také předat. U každého článku je závěrem uveřejněn odkaz na zdroj, tedy internetové stránky, ze kterých tyto informace pocházejí...

OBSAH A DATUM VÁNOC

Říká se, že Vánoce jsou původně pohanské svátky a církev si je jenom přivlastnila. Co je na tom pravdy? Toto tvrzení je opravdu dost časté, vyskytovalo se také ve většině ateistických příruček. Důvod je celkem pochopitelný. Stromeček, dávání dárků u určitém datu, případně speciální jídlo (u nás smažený kapr) jsou prvky, které najdeme i v pohanství. Jenže křesťan o Vánocích neslaví nic z toho (i když si stromeček ozdobí, dárky rozdává a kapra usmaží, případně se podívá, zda mu rozkvetla barborka), ale slaví dar narození Ježíše, pravého člověka a pravého Syna Božího, slaví tajemství vtělení. A to nemůže slavit ani pohan, ani třeba Svědek Jehovův, protože takto Ježíše Krista jedni ani druhí nechápou a nevyznávají.

Jak je určeno datum, kdy se Vánoce slaví, je již jinou věcí. Ač je Ježíš historickou postavou, přesné datum jeho narození nemůžeme zjistit. Nicméně Ježíšovo narození, čili příchod Božího Syna na svět, se začalo slavit poměrně brzy - v první čtvrtině 4. století, o tom máme už bezpečné zprávy. Na křesťanském východě se začalo s oslavou 6. ledna. To bylo datum jednoho pohanského svátku v Alexandrii: "Narození Božského eonu". Na křesťanském západě (v Římě) se slavilo 25. prosince a to bylo zase datum starého pohanského svátku "Narození věčného slunce".

Západ i východ se o tato data slavení navzájem "obohatil", v západní (latinské) církvi se pak obsahem svátku 25. prosince stalo výrazně slavení Ježíšova vtělení a 6. ledna jeho zjevení se lidem (Epifanie). Pozdě po řadu století překryla tento obsah svátku úcta ke svatým třem králům (počet tří byl odvozen od tří královských darů, kteří mágové Ježíšovi přinesli). (www.vira.cz)

DATUM ZROZENÍ KRISTA A POČÁTEK NAŠEHO LETOPOČTU

Lidé se domnívají, že 25. prosinec je dnem narození Ježíše Krista. Dějiny ovšem o této skutečnosti nepodávají žádnou zprávu a ani pisatelé Bible nezaznamenali datum Kristova zrození. Pouze evangelista Lukáš uvádí jisté historické pozadí a zaznamenává, že se tak stalo **v době prvního sčítání lidu v římské říši**, které nařídil císař Augustus.

Na základě císařského výnosu se odebral i Josef z města Nazaretu do judského Betléma, aby se tu zaregistroval společně s Marií, která v té době čekala dítě. O dalším průběhu se Lukáš zmiňuje následovně: „A stalo se, když tam byli, že se jí naplnily dny, kdy měla porodit. I porodila Syna svého prvorozeného, zavinula jej do plenek a položila do jeslí...“ (Luk. 2,1-7). Neuvádí ale, v který den kterého měsíce se tak stalo. (www.pastorace.cz)

Podle jiných zdrojů ale přece jen existují doklady o přesném datu narození Krista:

V některých jeskyních Kumránu nedaleko Mrtvého moře jeden pastýř v roce 1947 našel celou řadu papyrů, čitelných rukopisných svitků. Do roku 1956 se objevovaly a prodávaly další. Jde o 750 textů v hebrejštině, aramejštině (tak mluvil sám Ježíš) a řečtině. Jdou od 3. století před Kristem až do 1. století po Kristu. Biblista P. Gallagher S.J. na jednom papýru určil text z Markova evangelia, který potvrzuje, že Markovo evangelium bylo napsáno před zničením esénů, židovské sekty, která měla v Kumránu své sídlo, to je do let krátce po Ježíšově smrti v letech 40.- 50. po Kristu. Jedna část papýrů byla až do roku 1991 uchovávána v Izraeli. Zveřejnění všech textů 38 svazků materiálu z Kumránu bylo dokončeno v Oxfordu teprve minulý rok. Díky dokumentům z Kumránu bylo možno přesně určit, že se Ježíš **narodil 25. prosince.** (www.pastorace.cz, převzato z Vatikánského rozhlasu)

Jenže... pokud ano, tak kterého roku? Aneb několikrát předělávané kalendáře a datumy...

Náš (gregoriánský) kalendář je používán prakticky po celém světě. Počítá letopočet od údajného roku Kristova narození, ale v porovnání s dříve užívaným kalendářem juliánským zavádí složitější pravidlo o přestupných rocích. Juliánský kalendář je založen na reformě vyhlášené Juliem Caesarem. Jelikož doba oběhu Země kolem Slunce není celistvým násobkem délky otočky Země kolem osy (vztažené ke Slunci), rozešel by se kalendář s délkou roku 365 dní poměrně rychle s nástupy ročních dob, což je velmi nepraktické. Juliánská reforma proto zavedla vložený (přestupný) den každý čtvrtý rok. Tím se docílilo "průměrné délky roku" 365,25 dne, což je jen o něco málo více než "přesná" délka roku 365,24220 dne. Rozdíl mezi průměrnou délkou juliánského roku a skutečnou dobou oběhu Země kolem Slunce tak činí jen 11 min 12 s, ale i tato zdánlivě drobná diference naroste na plný den již za 129 let. Za 13 století od koncilu nicejského (r. 325 n.l.) tato diference narostla již na 10 dnů, což už bylo zcela zjevné při nástupu ročních dob, a proto papež Řehoř XIII. požádal astronoma Clavia, aby připravil návrh dokonalejšího kalendáře. Claviův návrh pak papež uzákonil bulou Inter gravissimas z 24. února 1582. V souladu s bulou bylo nejprve vynecháno 10 dnů juliánského kalendáře tak, že po čtvrtku 4. října 1582 následoval pak ihned pátek 15. října 1582. Tím se datum jarní rovnodennosti vrátilo na den 21. března, jak stanovil koncil nicejský.

Abyste však v budoucnosti nedocházelo opět k sezónním posuvům, bylo pravidlo juliánského kalendáře o přestupných rocích upraveno tak, že sekulární roky (jejichž letopočet končí dvojčíslím 00) nebudou přestupné (ač je letopočet dělitelný čtyřmi), pokud číslo letopočtu není dělitelné 400. Tím se průměrná délka gregoriánského roku upravila na hodnotu 365,2425 dnů, což je jen o 25 sekund více, než doba oběhu Země kolem Slunce. Nicméně i potom by za 3600 let narostl rozdíl o celý den, čemuž se zabránilo ustanovením, že rok 4840 n.l. nebude přestupným.

Původní juliánský kalendář počítal letopočet od počátku vlády významných panovníků římské říše. Teprve v 6. století našeho letopočtu (r. 532) navrhl opat římského kláštera Dionysius Exiguus, aby za základ letopočtu přijali křesťané rok Kristova narození. Návrh se ujal a tak vznikl křesťanský letopočet AD (Anno Domini); pro numerickou chybu se však jeho počátek zcela určitě nekryje se skutečným rokem Kristova narození - poněkud paradoxně se Kristus narodil nejspíš v r. 7 před naším letopočtem (tedy „před Kristem“)...

Konečně posledním astronomicky zařaditelným biblickým údajem je **datum Kristova ukřižování**. V té době se Židé řídili lunárním kalendářem a datum velikonoc určovali podle okamžiku prvního jarního úplňku. Začátek lunárních měsíců byl definován prvním zpozorováním Měsíce (po novu) na večerním soumrakovém nebi. Tak lze rekonstruovat data velikonoc v letech panování Pontia Piláta (r. 26-36 n.l.), přičemž nejpravděpodobněji ukřižování spadá do let 29-33 n.l. Takto uvažoval Isaac Newton, jenž v r. 1733 nabídl následující alternativy pro Velký pátek: 7. dubna 30, 3. dubna 33 a 23. dubna 34, přičemž poslední možnost považoval za vůbec nejpravděpodobnější.

Podle C. Humphreyse a W.D. Waddingtona (1990) v den **3. dubna 33** v podvečer vyšel v Jeruzalémě Měsíc v úplňku zčásti zatmělý a zatmění skončilo 51 minut po východu Měsíce. To se zdá být ve shodě s ličením evangelistů (Mat 27,45; Mar 15,33; Luk 22,44), a proto podle shodného mínění historiků astronomie **právě toto datum lze považovat za den Kristova ukřižování. To ale znamená, že Kristus zemřel na kříži ve věku 40 let.** (Pozn.: roky 7 př.n.l. až 33 n.l., ale to už je o jiných svátcích...)

Tak se moderní astronomie postupně propracovává k poměrně souvislému chronologickému obrazu událostí, jež předznamenaly éru křesťanské civilizace. Jak patrně, tato civilizace zpětně ovlivnila i tak prozaickou záležitost, jakou je sám kalendář. (www.vira.cz)

A co na 25. prosinec říká encyklopedie?

Svůj původ má svátek v Římě a sahá do 4. stol. Křesťané jím překryli pohanský svátek boha slunce, slavený v době zimního slunovratu (Natalis solis invicti). Chtěli tak zdůraznit, že Ježíš je pravé světlo člověka a světa. 25. prosinec je vyvrcholením vánočního období, po době adventních příprav. Datum 25. prosince není historickým datem Ježíšova narození.

POČÁTKY SLAVENÍ VÁNOC MAJÍ POHANSKÉ KOŘENY

Pohané věřili, že jejich bůh Slunce se každým rokem opětovně rodí. Noc z 24. na 25. prosince pokládali za dobu zrození boha Slunce. Vypozorovali totiž, že Slunce po této noci stoupá na obzoru denně výš a výš. Tajemný jev si vysvětlovali jako vzrůst nově narozeného slunečního dítěte. Proto tato a další noci byly odedávna považovány za „svaté noci“.

Vědci se shodují v tom, že kořeny dnešních vánoc je třeba hledat již v těchto pohanských oslavách zimního slunovratu. Vánoce nemají jen tradici evropskou. Slavily se v Asii, u amerických Indiánů i jinde. Ve starém Římě se nakonec oslavy ustálily na 25. prosinec. Datum zvolil r. 274 po Kr. císař Aurelián jako den „natalis solis invicti“ - den Zrození nepřemožitelného Slunce.

Významný německý badatel Herman Usener doložil, že před nicejským koncilem (konaný v r. 325) se vánoce (jako svátek křesťanský) neslavily. 25. prosinec byl jako datum zrození Krista neznámý. První zmínku o dni narození Ježíšova najdeme u Jana Zlatoústého (374 - 407), ale ten ho datuje na 20. prosinec. V Římě se vánoce poprvé slavily až roku 365.

„První křesťané neslavili žádný den jako památku Ježíšova zrození. Pojem vánoc pochází z toho, že pohané v době, kdy jsou noci velmi dlouhé, slavili k počtě boha Slunce tzv. veliké posvěcené svaté noci. Církev pak dala pohanským posvátným nocem křesťanský význam. Na dobu posvátných nocí 25. prosince ustanovila slavnost narození Krista.“ (Kat. lidový katechismus, F. Spirago, str. 133).

(www.pastorace.cz)

VÁNOČNÍ STROMEČEK

K Vánocům se pojí také vánoční stromeček. Jak se k nim přidružil? Stejně jako Vánoce mají původ i v pohanství, má v něm své kořeny i tento strom. Všichni pohané starověku spojovali kult Slunce (tj. Bálův kult) s kultem matky, tj. Astarty nebo Ašery a s rituálním kultem stále zelených stromů - evergrínů. V době oslav „svatých nocí“ (zasvěcených slunečnímu božství) pořádali pohané veselice u stále zelených stromů. Na ně věšeli ozdoby, ovoce, pamlsky a světla. Nejprve ve volné přírodě, později doma, protože to bylo pohodlnější.

V mnoha domech se strojí vánoční stromek... Je to německý obyčej. Germáni totiž ve svých „svatých nocích“ stavěli před svými domy jedle a k počtě boha Slunce na ně umísťovali světla. Církev dala tomuto pohanskému obyčeji „křesťanský“ význam... (www.pastorace.cz)

VÁNOČNÍ PEČIVO

Také nejružnější vánoční pečivo má svůj původ v pohanství. Pohané pekli na počest svých bohů rozmanité koláče v podobě pletenců (dnešních vánoček), slunečních kotoučů, měsíčních srpků a hvězd. Už Židé se ve starých dobách přizpůsobili zvykům svých pohanských sousedů a jednali dle jejich zvyků. Bible o tom praví: „Což sám nevidíš, co činí v judských městech a na ulicích Jeruzaléma? Synové sbírají dříví, otcové zapalují oheň a ženy zadělávají těsto na koláče pro královnu nebes („tvoru nebeskému“, kralický překlad) a přinášejí oběti bohům cizím a tak mě urážejí.“ (Jer. 7,17.18) Výraz „tvor nebeský“, tj. „královna nebes“, představuje buď měsíční božstvo, nebo Astartu či Ištar - babylónsko-asýrskou bohyni. (Bibl. slovník, A. Novotný, Kalich Praha) (www.pastorace.cz)

KOLEDY

Křesťanské Vánoce do sebe vstřebaly řadu zvyků spojených s oslavou zimního slunovratu. Vánoční koledy, zpívané v latinské i lidové řeči, nahradily předkřesťanský rituální zpěv oslavující o saturnálních boha Saturna. Lidová víra připisovala vánočním koledním obchůzkám magickou moc. Měly přinést štěstí a blahobyt do každého stavení. Na koledu se o Vánocích chodilo o Štědrém večeru, na svátek sv. Štěpána, na Nový rok, o dni sv. Tří králů a někde i na Hromnice. Slované přijali název koleda podle názoru L. Niederleho z latinského slova Calendae (kalendy), označujícího první lednové dny, kdy se slavil slunovrat. Z kalend se stala kolenda, koleda. Staroslověnské slovo koleda znamenalo prý také novoroční den. Balkánské národy nazývaly kalendou pohanské oslavy zimního slunovratu se zpěvy a průvody. Ve francouzské Provinci se Vánocům říkalo Calendo.

Koledy byly a jsou jednou z nejrozšířenějších vánočních kratochvílí. V Čechách je starodávný obyčej koled a koledování doložen ještě v předhusitských dobách. Vzdělaný mnich Jan z Holešova sepsal v Břevnovském klášteře více než před půl tisíciletím spis Štědrý večer, v němž zachytil vánoční obyčeje a zvyky našich předků. Neopomněl popsat ani vánoční píseň, která se tehdy zpívala: Vele, vele, stojí dubec uprostřed dvora. O mnoho mladší není ani koleda Narodil se Kristus Pán, která vznikla z latinské duchovní písně Ave hierarchie coelestis (Buď pozdraveno, kněžstvo nebeské). (www.vira.cz)

BETLÉM

Daleko dříve než vánoční stromečky stavěly se v našich rodinách betlémy. (Pozn.: Toto tvrzení je ale dosti podivné, vzhledem k předchozímu tvrzení, že stromečky mají kořeny již v pohanství z dob před Kristem, zatímco betlémy znázorňují zrození Krista. Autor tím tedy myslel nejspíše výzdobu obvyklou v našich končinách v křesťanské podobě oslav...) Za tento zvyk vděčíme svatému Františkovi z Assisi. Když uvažoval o narození Páně, zatoužil prožít ten úžasný okamžik, kdy Maria podržela na svých loktech dítětko, svoje dítětko, které bylo Synem Božím a Spasitelem světa. Šel na to s dětinskou vynalézavostí. Postavil otevřenou chatku s jeslemi, vypůjčil si oslíka a vola, aby stáli nad jeslemi, sehnal dva dobrovolníky, aby zosobnili Pannu Marii a svatého Josefa, vše připravil podle své představy, ovečky, slámu, všecko živé. Jen s dítětkem přišla potíž, neboť nikdo živé dítětko překvapenému Františkovi nepůjčil. Musil se tedy spokojit s loutkou. Ale co by nezmohla jeho úžasná dětská představivost. Betlémská scéna stála jako opravdová a nad ní se sklenula skutečná noc, noc nejhlubší a nejdělsí, noc nejtajemnější.

Jesličky, zobrazení narození Krista v Betlémě, se díky františkánům rychle rozšířily jako vánoční zvyk po celém tehdejší křesťanstvu... Naši betlemáři jdou trochu jinou cestou, znázorňují vedle aktérů původní scény celou obec. Dobře to vidíme na vystřihovaných betlémech našich malířů, které byly oblíbené v poslední třetině devatenáctého a počátkem dvacátého století. Zvláště dobře je to vidět na jesličkách Mikoláše Alše. (www.vira.cz)

Jedna z vánočních koled

Dobry král Václav

Mírně

Na Ště - pá - na dob - rý král Vác - lav z ok - na hle - dí, všu - de, kam se
Good King Wen - ces - las look'd out on the Feast of Ste - phen, when the snow lay

po - dí - vá, zá - vě - je a le - dy. Svi - til mě - síc a byl mráz, pá - lil ja - ko
round a - bout, deep, and crisp, and e - ven. Brigh - tly shone the moon that night, though the frost was

di - vý, a vtom spat - ěl chu - dá - ka, jak tam sbí - rá dří - ví.
cru - el, when a poor man came in sight, gath'ring win - ter fu - el.

Na Štěpána dobrý král Václav z okna hledí,
všude kam se podívá, závěje a ledy.
Svítil měsíc a byl mráz, pálil jako divý,
a vtom spatřil chudáka, jak tam sbírá dříví.

"Hola, páže," pravil král, "podívej se honem.
Odkud je ten sedláček, víš-li něco o něm?"
"Pane můj, ten sedláček bydlí támhle kdesi
u studánky v chalupě pod samými lesy."

Přines maso, přines chléb a pár polen k tomu,
zanesem to ještě dnes sedláčkovi domů."
A tak šli, král s pážetem, a tak vyrazili,
i když venku vítr dul a vyl ze vší síly.

"Pane můj, je hrozná tma a je hrozná zima.
Sotva jdu, už nemůžu, strach mě z toho jímá."
"Vkládej nohy do mých stop a pojď dál, můj hochu!
Za chvíli ti nebude zima ani trochu."

Vkládal nohy krok co krok do stop po svém králi,
a kam vkročil svatý král, tam i sněhy hřály.
Proto, věřte, křesťané, boháči i páni,
ten, kdo cítí s chudými, dojde požehnání.

Vánoční jídelníček našich předků

Štědrost posvátného večera 24. prosince spočívala v lidovém prostředí především v pestré skladbě pokrmů. Štědrovečerní jídelníček měl kraj od kraje své zvláštnosti. Řada prvků však byla společných. Prvním chodem byly oplatky s medem (někdy také s česnekem, šípkovými a jinými plody, s různými bylinami). Potom se podávala polévka, zasmažená, nejčastěji s houbami. Místy, například na Chodsku, se místo houbové polévky jedla hustší houbová omáčka. Houby byly štědrovečerním jídlem i v jiné úpravě. Oblíbený byl zvláště kuba z krupek s hříby modráky, od jejichž barvy byl pojmenován černý kuba. Osobitě chuti dodává tomuto pokrmu česnek. Někde měli k večeři i chlebové topinky s česnekem.

Starými obřadními pokrmy byly kaše (prosná, krupičná, hrachová), symbolizující hojnost. Časté byly rovněž různé moučné pokrmy, vařené i pečené. Nezbytnou součástí štědrovečerní hostiny bylo vařené sušené ovoce, kraj od kraje různě upravované a pojmenované. Ryby, bez nichž si dnes stěží dovedeme představit štědrovečerní večeři, byly ve vesnických rodinách ještě počátkem 20. století vzácností. Uplatňovaly se především v zámožných měšťanských domácnostech a ve vesnicích v rybníkářských krajích a v povodí rybnatých řek (zejména v jižních Čechách). Obecně bylo rozšířeno vánoční pečivo různého druhu, tvaru a názvu. Výběr štědrovečerních jídel byl ovlivněn charakterem krajiny (rolnické oblasti s rozvinutým obilnářstvím, chudé kraje s chovem dobytka, vinohradnické a ovocnářské obce, rybníkářská území) a také sociálním postavením venkovských rodin. (www.vira.cz)

Vánoční recepty

Černý kuba

houby čerstvé (300g) nebo sušené (30g), rýže nebo krupky 300 g, cibule, česnek, kmín, sůl, pepř.

Čerstvé houby podusíme na másle a na cibulce, osolíme a okmínujeme. Nepodléváme je, příp. později - samy pustí vodu. Když jsou houby měkké, vydusíme je až na tuk. Pokud máme k dispozici jen houby sušené, namočíme je předem do studené vody, pak scedíme a vymačkáme. Dále pracujeme jako s čerstvými. Dále ve vodě uvaříme propláchnuté a spařené krupky, nebo rýži. Po uvaření promícháme s připravenými houbami, prolisovaným česnekem, můžeme opepřit a přisolit podle potřeby. Pekáček vymažeme tukem, naplníme směsí a ve vyhřáté troubě zapečeme.

Rybí polévka

rybí hlavy a vnitřnosti, kořenová zelenina, cibule, muškátový květ, sůl, zelená petržel, rohlík nebo houska, trocha másla nebo tuku.

Rybí hlavy povaříme, vyndáme a vývar přecedíme. V něm povaříme na drobno nakrájenou kořenovou zeleninu. Ve vedlejší nádobě obděláme na trošce tuku cibuli a na ni vložíme na kousky pokrájené vnitřnosti (mlíčí a jikry), osolíme a chvíli dusíme. Pak hotové vnitřnosti a kousky rybího masa z uvařených hlav vložíme do připravené polévky a povaříme. Nakonec přidáme trochu muškátového květu a zelenou petržel. Pokud nemáme jikry (které zahušťují polévku), vyrobíme si náhražku: na trošce másla do světle hněda opražíme (za stálého míchání) trochu krupice a nasypeme do polévky. Polévku podáváme s osmahlými kostičkami z bílého pečiva.

Vánoční kapr na pívě

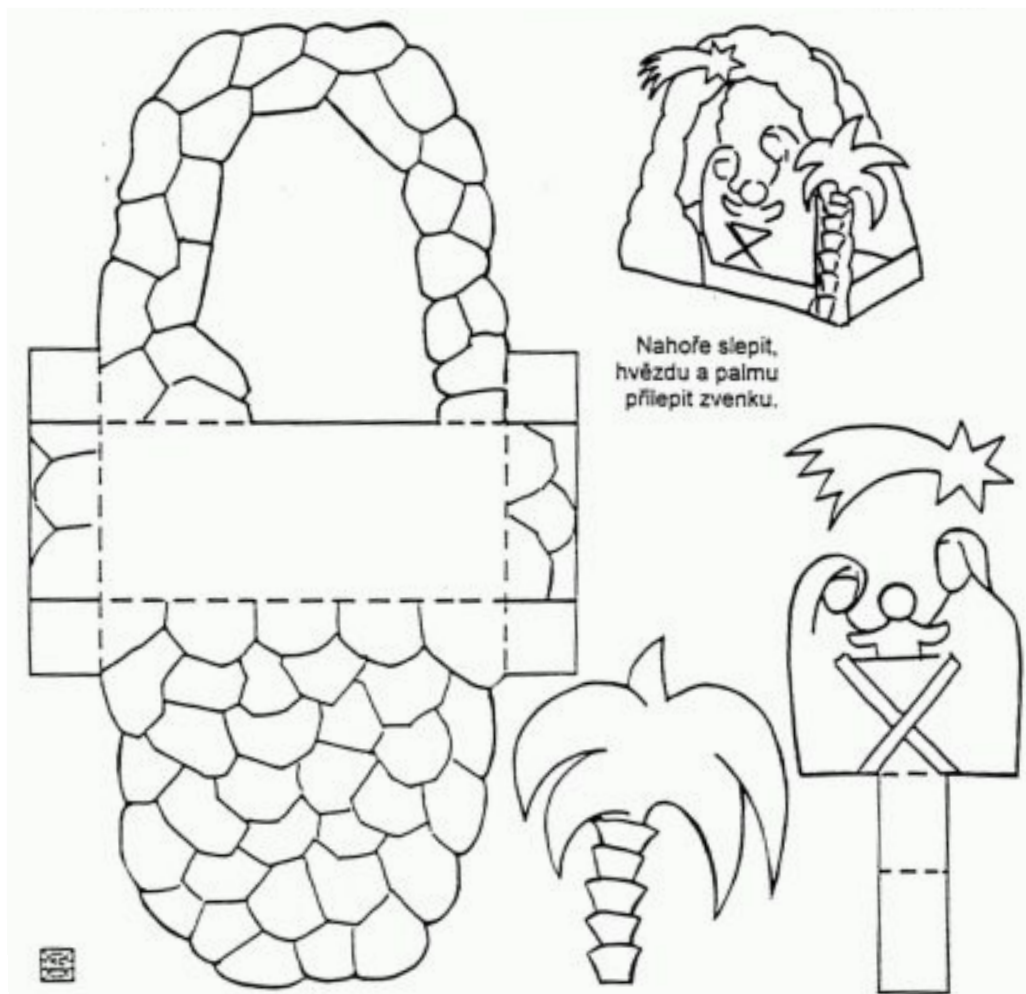
6 očištěných porcí kapra, sůl, mletý pepř, 250 ml světlého piva, 2 polévkové lžíce oleje, 1 středně velká cibule, citronová šťáva, 50 g másla, mletý kmín, sladká paprika.

Kousky ryby osolíme, opepříme, pokapeme pivem (ne vším) a vložíme asi na hodinu do chladničky. Na oleji osmahneme na tenká kolečka pokrájenou cibuli a vložíme na ni porce kapra. Zalijeme zbylým pivem, mírně pokapeme citronovou šťávou, okořeníme kmínem a paprikou, přidáme máslo a na mírném ohni pomalu dusíme doměkka. Jako příloha se hodí bramborový salát, bramborová kaše nebo chléb.

Vyrábíme Betlém

Chcete s dětmi vyrobit malý dárek nebo vánoční ozdobu? Zkuste postupovat podle našeho nákresu. Vybarvěte a vystříhněte předlohu a jednotlivé díly pak slepte dle celkového nákresu. Palma a hvězda se přilepí na zeď. Hotový Betlém můžete použít jako ozdobu na stromek, na stůl atd. Nákres můžete také okopírovat a libovolně zvětšit (máte-li jak) podle toho, jak velký betlém chcete vyrobit.

Hotový Betlém můžete vyfotit a fotografii nám předat do redakce. Rádi Vaše díla otiskneme a ohodnotíme. Příjemnou zábavu při dlouhých zimních večerech...

Důležitá informace

Výměny řidičských a obč. průkazů

Jak byli naši občané upozorněni již v lednu tohoto roku letákem ve vývěsních skříňkách a v únorovém čísle Brodíka, posledním dnem tohoto roku **končí platnost řidičských průkazů, které byly vydány do 31.12.1993**. Od 1. ledna 2008 majitelé těchto řidičských průkazů **nesmějí** řídit motorová vozidla, jinak hrozí pokuta až 30 tisíc Kč. Výměna je tedy nutná. Jak stálo v letáku, výměna je osvobozena od správního poplatku a při podání žádosti byl nutný platný doklad totožnosti (OP, pas), 1x fotografie 3,5x4,5 cm a řidičský průkaz, kterému končí platnost. Pokud jste tedy na výzvu nereagovali včas, je nutné výměnu provést okamžitě. Více informací získáte na Městském úřadě v Kostelci nad Orlicí, kde se řidičské průkazy vydávají.

Zároveň upozorňujeme, že dne **31. prosince 2007 končí také doba platnosti občanských průkazů bez strojově čitelných údajů, vydaných do 31. prosince 1998**. Občané, kteří mají do tohoto data vydané OP, jsou povinni si je vyměnit do 31. prosince 2007. Žádost o jejich výměnu měla být podána do 30. listopadu 2007. Spolu se žádostí je nutné předložit OP a 1 x foto ze současné doby. Tato povinnost se **netýká občanů narozených před 1. lednem 1936, pokud v jejich OP není doba ukončení platnosti vyznačena konkrétním datem**. Více informací k výměně občanských průkazů podá Petra Čermáková, tel.: 494 337 280, Správní a organizační odbor – občanské průkazy, Městský úřad Kostelec nad Orlicí.

Petr Kotera

Slovo závěrem...

Milí sousedé,

v tomto předvánočním období bylo naší snahou přinést Vám nejen informace o dění v naší obci a okolí, ale také o historii a tradicích těchto bezesporu nejkrásnějších svátků roku. Doufám, že jsem Vás příliš nenudil poměrně dlouhým článkem o historii Vánoc, ale pokud to někoho zaujme tak jako mne, nestačí napsat pouze tvrzení, chce to podat i vysvětlení, proto tolik textu o kalendářích v historii. Snad jsem ale tento pro některé možná poněkud nudný text napravil několika dalšími zajímavostmi, recepty, koledou či vystřihovánkou (kvůli ní je vedlejší strana téměř prázdná, aby v Betlému nebyl vidět či neprosvítal text, takže Vám tam nic nechybí...).

Přeji Vám všem co nejméně předvánočních stresů, šťastné a příjemné prožití vánočních svátků, veselého Silvestra a hodně štěstí nejen při vstupu do nového roku.

Petr Kotera

Podzimní přelet balónu nad Borovnicí v říjnu 2007. Foto zaslal pan F. Sládek.

Za velmi hezkou fotografii děkujeme a vzhledem k pěkným pestrým barvám uveřejňujeme v barevném čísle.

Vydává OBEC BOROVNICE, tel.: 494 547 102

Odpovědná redaktorka: Barbora Čermáková

Rájec 15, Kostelec nad Orlicí 517 41, tel.: 604 909 180, e-mail: brodik@centrum.cz

Grafická úprava, tisk a foto na obálce:

KOTERA
ART agentura pro řešení a tisk

Petr Kotera, Přestavlky 18, Kostelec nad Orlicí 517 41, tel.: 494 530 035, 724 236 686

www.kotera.info, e-mail: reklama@kotera.info

NEPRODEJNÉ • distribuce zdarma